

Az 56 utáni megtorlásokról

Kedves barátom,

Fényes Elek felmérését az 1956 utáni megtorlásokról (Magyar Füzetek, 17) nagyon jó és szükséges írásnak tartom. Én is készülok ezekről írni, bár messze nincs annyi adatom, mint budapesti szerzőtöknek. Annyi most már valószínű, hogy a kivégzettek száma 450–500 fő körül van. De tévedés, amit Fényes Elek az 1849/50-es kivégzésekről ír. Szó sincs 120 főről! Haynauék 22 katonát végeztek ki, a polgári kivégzettek száma pedig 25 körül volt. A Tanácsköztársaság alatt 133 embert végeztek ki, túlnyomórészt parasztokat és munkásokat („burzsujt” egyet sem!). Horthyék 78 embert végeztek ki törvényesen a kommün után, ezek nagy része a „Lenin-fiúk” közül került ki. A fehér terror áldozatainak teljes száma (Orgovány, Siófok, stb.) azonban kb. ezer főre tehető. Hát ezek volnának az összehasonlítások.

Gratulálok a 17. számhoz, amely nagyon sok érdekes témát érint.

Gosztonyi Péter
Bern

Fényes Elek cikkét azért közöltük, mert az 1956 utáni megtorlásokról még nagyon kevés az adatszerű feldolgozás. Ez a cikk – amelyet egyébként a budapesti Beszélő 19. száma is leköszölt – a hivatalos forrásokban található szórványos adatokból próbál számszerű következtetésekre jutni.*

Meggyőződésünk szerint ez a módszer nem vezet hitelt érdemlő eredményre. Alapos gyanú van arra, hogy az 1957–1960. évi kivégzések tényleges száma lényegesen meghaladja a Fényes-féle becslést. De erről bizonyosat csak akkor lehet mondani, amikor majd egy napon – ha ugyan ez a nap valaha is bekövetkezik – megnyílnak az 1956 utáni katonai és belügyi szervek archívumai.

– A szerk.